

“A) Anayasa'nın 2., 60. ve 61. Maddeleri

Somut olayda olduğu gibi sigortalıya 01.04.1986 tarihinden itibaren 5434 sayılı Kanun'un 56. maddesine göre vazife malullüğü aylığı bağlanmış olup; aylık bağlandığı tarihten, 12/7/2013 tarih ve 6495 sayılı Kanun'un 80. maddesi ile değişik 2330 sayılı Kanun'un 4. maddesinin 2. fıkrasının yürürlüğe girdiği 01.01.2014 tarihine kadar çalışmasına ve vazife malullüğü aylığı almasına engel bir yasal düzenleme bulunmadığı halde, sonradan yürürlüğe giren (Ağustos/2013 ödeme döneminden geçerli olmak üzere 1/1/2014 tarihinde) bir yasa ile geriye dönük olarak "malul sayılmaları sebebiyle aylık bağlandığı tarihten önceki her türlü sigortalılık ve prim ödeme sürelerinin, iştirakçilik ve fiili hizmet süreleri ile bunların itibari ve fiili hizmet süresi zammı olarak değerlendirilen sürelerinin, malullük aylığı bağlanmasından sonra geçecek çalışma veya sigortalılık süreleriyle birleştirilmesine",

"Bu şekilde aylık bağlanmasından önce geçen söz konusu sürelerin malullük aylığı bağlanmasından sonra geçen sigortalılık ve çalışma sürelerinin tabi olacağı sigortalılık hâli ile mülga 2829 sayılı Kanun uygulaması yönünden dikkate alınmamasına" yol açan yasal düzenlemenin, vazife malullüğüne hak kazanan sigortalıların kazanılmış haklarını ortadan kaldırması sebebiyle Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 2. maddesinde düzenlenen Sosyal Hukuk Devleti ilkesine, 60. ve 61. maddelerinde düzenlenen Devletin sosyal güvenliği sağlama ile malül ve gazileri koruma görevine aykırılık oluşturduğu düşünülmektedir.

B) Anayasa'nın 10. Maddesi

7226 sayılı Kanun'un 6. maddesi 26.03.2020 tarihinde yürürlüğe girmiş olup; 2330 sayılı Kanun'un 4. maddesinin 2. fıkrasına "Ancak, bu kapsamdakiler aylık bağlandığı tarihten sonra geçen çalışmaları esas alındığında en az 20 yıldan beri sigortalı bulunmak ve en az 5000 gün malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi ödemiş olmak şartıyla talepleri halinde ayrıca yaşlılık aylığından yararlanırlar." cümlesi eklenmiştir.

Somut olayda olduğu gibi, sigortalının 01.04.1986 tarihinde vazife malullüğü aylığı almasından sonra 01.08.1986 tarihinde çalışmaya başlaması ve 7226 sayılı Kanun'un 6. maddesinin 26.03.2020 tarihinde yürürlüğe girmesinden sonra yaşlılık aylığı talep etmesi halinde, en az 20 yıldan beri sigortalı bulunması ve 5000 gün prim ödemesi gerektiği halde; kendisine vazife malullüğü aylığı bağlanmayan ancak aynı tarihte çalışmaya başlayan bir sigortalı ise 506 sayılı Kanun'un Geçici 81. maddesinin B bendine göre 15 yıl sigortalılık süresi, 3600 gün prim ödeme ve 55 yaşını ikmal etme koşuluyla (kısmi) aylığa hak kazanacaktır.

Bu durumda, aynı tarihte birlikte çalışmaya başlayan iki sigortalıdan vazife malullüğü aylığı bağlanmayan sigortalı daha lehe koşullarda yaşlılık aylığına kavuşmakta; vazife malullüğü aylığı alan ise daha ağır koşullarla yaşlılık aylığına kavuşmaktadır.

5434 sayılı Kanun'un 56. maddesinde düzenlenen vazife malullüğü, belirli koşulların varlığı halinde bağlanan bir aylık olup, malullük aylığı bağlananın bunun karşısında diğer aylığa ulaşma koşullarının zorlaştırılması Anayasa'nın 10. maddesinde düzenlenen eşitlik ilkesine de aykırıdır.

VII) SONUÇ ve TALEP

2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 152. maddesi ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 40. maddesine dayalı olarak;

a) 01.01.2014 tarihinden itibaren yürürlüğe giren 12/7/2013 tarih ve 6495 sayılı Kanun'un 80. maddesi ile değişik 2330 sayılı Kanun'un 4. maddesinin 2. fıkrasında yer alan, "...Bu Kanuna veya bu Kanun hükümleri uygulanarak aylık bağlanmasını gerektiren kanunlara göre aylık bağlanan maluller ile 5434 sayılı Kanunun 56. ve mülga 64. maddesi kapsamında aylık bağlanan malullerin, malul sayılmaları sebebiyle aylık bağlandığı tarihten önceki her türlü sigortalılık ve prim ödeme süreleri, iştirakçilik ve fiili hizmet süreleri ile bunların itibari ve fiili hizmet süresi zammı olarak değerlendirilen süreleri, malullük aylığı bağlanmasından sonra geçecek çalışma veya sigortalılık süreleriyle hiçbir sebeple birleştirilemez. Bu şekilde aylık bağlanmasından önce geçen söz konusu süreler; malullük aylığı bağlanmasından sonra geçen sigortalılık ve çalışma sürelerinin tabi olacağı sigortalılık hâli ile mülga 2829 sayılı Kanun uygulaması yönünden dikkate alınmayacağı gibi, sonradan geçen sigortalılık veya çalışma süreleri yaşlılık/emeklilik, malullük ya da ölüm/dul veya yetim aylığı bağlanmasında veya toptan ödeme yapılmasında ilgili mevzuatına göre ayrı bir çalışma veya sigortalılık süresi olarak değerlendirilir. Ancak, bu Kanuna göre aylık bağlandığı tarihten sonra çalışmaya başlayanlardan, aylık bağlandıktan sonraki çalışmaları 5510 sayılı Kanunun yürürlük tarihinden sonra olanlar için 5510 sayılı Kanunun geçici 4. maddesi hükümleri uygulanamaz. Yukarıda belirtilen kanunlara göre malullük aylığı bağlanmasına esas alınmış hastalık ya da engellilik hâlleri ve bu hastalık ya da engellilik hallerindeki ilerlemeler, sonradan geçen çalışmalar sebebiyle yaşlılık aylığına hak kazanılması koşullarının belirlenmesinde dikkate alınmaz..." düzenlemesinin;

b) 26.03.2020 tarihinde yürürlüğe giren 7226 sayılı Kanun'un 6. maddesiyle 2330 sayılı Kanun'un 4. maddesinin 2. fıkrasına eklenen, "Ancak, bu kapsamdakiler aylık bağlandığı tarihten sonra geçen çalışmaları esas alındığında en az 20 yıldan beri sigortalı bulunmak ve en az 5000 gün malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi ödemiş olmak şartıyla talepleri halinde ayrıca yaşlılık aylığından yararlanırlar." cümlesinin,

Anayasa'nın 2. maddesinde yer alan "sosyal hukuk devleti" ilkesine,

Anayasa'nın 10. maddesinde yer alan "kanun önünde eşitlik" ilkesine ve "Çocuklar, yaşlılar, özürlüler, harp ve vazife şehitlerinin dul ve yetimleri ile malul ve gaziler için alınacak tedbirler eşitlik ilkesine aykırı sayılmaz." düzenlemesine;

Anayasa'nın 60. maddesinde yer alan "Herkes, sosyal güvenlik hakkına sahiptir. Devlet, bu güvenliği sağlayacak gerekli tedbirleri alır ve teşkilatı kurar." düzenlemesine,

Anayasa'nın 61. maddesinde yer alan "Devlet harp ve vazife şehitlerinin dul ve yetimleriyle, malul ve gazileri korur ve toplumda kendilerine yaraşır bir hayat seviyesi sağlar." düzenlemesine aykırı olduğu düşünülmekle;

İTİRAZ YOLUYLA NORM DENETİMİ (İPTALİ) için ANAYASA MAHKEMESİNE BAŞVURULMASINA,

2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 152. maddesi gereğince, başvurunun Anayasa Mahkemesince kabulünden itibaren (5) AY BEKLENMESİNE, bu süre içinde

Esas Sayısı : 2025/16

Karar Sayısı : 2025/28

Anayasa Mahkemesince karar verilmezse davanın yürürlükteki kanun hükümlerine göre sonuçlandırılmasına,

Ara kararın bir örneğinin taraf vekillerine tebliğ edilmesine, 13/01/2025 tarihinde oy birliğiyle karar verildi.”